

[Örnekler

1. Geçici Koruma rejimi kapsamında Türkiye’de bulunan 21 yaşında Suriyeli bir erkek ile 17 yaşındaki Suriyeli bir kadın evlenmek istiyorlar. Suriye’deki durum nedeniyle Suriye’deki belgelerine erişemediklerinden bekâr olduklarını ispatlayamamaktalar. Türk hükümeti, sözlü beyanlarını veya Geçici Koruma Kimlik Belgelerini kabul edebilir mi?

2. Suriyeli evli bir çift, Türkiye’de anlaşmalı olarak boşanmak istiyor. Ancak Suriye’de dini nikâhla evlenmişler ve Suriye hukukuna göre bu evliliğin kaydedilmemiş olması nedeniyle Suriye’den evliliklerine dair bir kayıt alamıyorlar. Bu çift Türkiye’de boşanabilir mi? Boşandıktan sonra istediklerinde Türkiye’de yeniden evlenebilirler mi?

3. Her ikisi de geçici korunan statüsünde olan Abdul ve Rana İslam’a uygun bir dini nikâhla evleniyorlar. Resmi nikâh yaparak aile cüzdanı almıyorlar. Tek çocukları olan Kamila, yerel bir hastanede dünyaya geliyor. Abdul ve Rana bir trafik kazasında vefat edince Kamila’ya akrabaları bakıyor. Abdul ve Rana’nın bir banka hesapları, kıyafetlerden ve kişisel eşyalardan oluşan bazı kişisel malları ve bir arabaları var. Anne ve babasının mallarının tamamı veya bir kısmı Kamila’ya kalır mı?]

Analiz

1. [Geçici Koruma rejimi kapsamında Türkiye’de bulunan 21 yaşında Suriyeli bir erkek ile 17 yaşındaki Suriyeli bir kadın evlenmek istiyorlar. Suriye’deki durum nedeniyle Suriye’deki belgelerine erişemediklerinden bekâr olduklarını ispatlayamamaktalar. Türk hükümeti, sözlü beyanlarını veya Geçici Koruma Kimlik Belgelerini kabul edebilir mi?]

İlk olarak, 17 yaşındaki kadın, Türk hukukuna göre evlilik yaşına gelmemiş sayılmakta ve bu nedenle de velilerinin resmi izni olmaksızın evlenememektedir. Alternatif olarak, evlilik yaşı olan 18 yaşına gelene kadar bekleyebilir.

İkinci olarak, Türkiye’de evlenmek için evlilik ehliyet belgesi almak gerekmektedir. Tarafların Suriyeli mülteciler olmaları nedeniyle, bu belgenin Suriye’den gelmesi veya İl Göç İdaresi Müdürlüğünden alınması gereklidir. Bu belge, taraflardan birinin hâlihazırda evli olmadığını teyit ederek Türkiye’deki çokeşlilik yaşağını desteklemektedir. Kişinin medeni halinin tespiti için sözlü beyanlar yeterli değildir. Bu durumda, çiftin gereken belgeleri Suriye’den veya İl Göç İdaresi Müdürlüğünden alması gerekecektir.

2. [Suriyeli evli bir çift, Türkiye’de anlaşmalı olarak boşanmak istiyor. Ancak Suriye’de dini nikâhla evlenmişler ve Suriye hukukuna göre bu evliliğin kaydedilmemiş olması nedeniyle Suriye’den evliliklerine dair bir kayıt alamıyorlar. Bu çift Türkiye’de boşanabilir mi? Boşandıktan sonra istediklerinde Türkiye’de yeniden evlenebilirler mi?]

Türkiye’de yapılan bir dini nikâh, öncesinde resmi nikâh yapılmamışsa hukuken geçerli olmaz. Türkiye, diğer ülkelerde geçerli olan evlilikleri tanısa da, bu evlilik Suriye’de kayıtlı olmadığı için geçerli değildir. Bu nedenle, taraflardan hiçbiri bu evlilikle ilgili olarak herhangi bir hak elde etmez ve bu evlilik birliği içerisinde doğan çocukların babalık bağının tespit edilmesi veya koca tarafından kabul edilmesi gerekmektedir. Her iki eş de başkalarıyla evlenebilir. Bu kişilerin medeni halleri, Türkiye’de evlenmek üzere sunacakları ihraç kayıt belgelerinde muhtemelen “bekâr” olarak görünecektir. Suriye’deki evlilik hukuka uygun olsaydı, taraflar anlaşarak ya da boşanmaları için gerekli hukuki nedenlerin bulunduğunu göstererek Türkiye’de boşanabilirlerdi. Ancak kadın olan eşin, yeniden evlenmeden önce en az 300 gün beklemesi ya da hamile olmadığını gösteren bir doktor raporu sunması gerekirdi.

3. Her ikisi de geçici korunan statüsünde olan Abdul ve Rana İslam'a uygun bir dini nikâhla evleniyorlar. Resmi nikâh yaparak aile cüzdanı almıyorlar. Tek çocukları olan Kamila, yerel bir hastanede dünyaya geliyor. Abdul ve Rana bir trafik kazasında vefat edince Kamila'ya akrabaları bakıyor. Abdul ve Rana'nın bir banka hesapları, kıyafetlerden ve kişisel eşyalardan oluşan bazı kişisel malları ve bir arabaları var. Anne ve babasının mallarının tamamı veya bir kısmı Kamila'ya kalır mı?]

Türkiye'de mirasla ilgili haklar Medeni Kanunda düzenlenmektedir. Genel olarak, çocuğun vefat eden anne ve babasının malvarlıklarının bir kısmı çocuğa kalır ve anne ve baba bir vasiyetnamede aksini düzenleyerek çocuğun bu hakkını ortadan kaldıramaz. Bu olayda, Kamila, doğum belgesini göstererek anne ve babasıyla olan soy bağıını ispatlayabilirse, hem annesinden, hem de babasından kalan mirası alabilir.

Türkiye'de gerçekleşen doğumların, doğumu takip eden 20 işgünü içinde velinin veya vasinin ikamet ettiği yerdeki Nüfus Müdürlüğüne bildirilmesi gerekmektedir. Sunulacak belgeler, hastaneden/sağlık tesisinden alınan doğum raporunun aslını ve anne ve babanın Suriye'den veya Türkiye'den aldıkları kişisel belgeleri (örneğin kimlik kartlarını) kapsar. Kamila doğum belgesi varsa kanuni mirasçısıdır ve kendisine atanacak vasi vasıtasıyla kendisine kalan mirası talep edebilir. Kamila doğduğunda anne ve babası onun için bir doğum belgesi almamışlarsa, Nüfus Müdürlüğü'nün çocuğun doğumunu belgeleyebilen yetkili bir kişinin bildirimde bulunması üzerine çocuğu kaydetmesi ve bir doğum belgesi vermesi gereklidir. Kaydedilmeyen çocuğun Türkiye'de, Suriye'de veya diğer herhangi bir ülkede hukuki statüsü olmayacaktır. Örneğin kayıtlı olmayan ve hiçbir kimlik belgesi bulunmayan çocuğun annesi ve/veya babasıyla seyahat etmesine izin verilmeyebilir. Türkiye'de, kayıtlı olmayan çocuk Geçici Koruma Programına erişemez. Türkiye'de doğum kaydı yaptırılması, Türk olmayan anne ve babadan Türkiye'de doğan çocuğun Türk vatandaşı olmasını SAĞLAMAZ.